

af de Punkter, jeg omtalte, omtalt i Udvalgets Betænkning, under Punkt 74. Det angaar de to Fyrbødere, som skulle antages paa Sindsygeanstalten i Middelfart. Anmærkningerne i Finansloven udtale, at da det havde vist sig vanskeligt at beholde paa-lidelige og dygtige Folk paa disse Pladser, saa mente man, at man bedre kunde saa gifte Arbejdere paa Dagleje, og der staar samtidig i Anmærkningerne, at Arbejdstiden er fra 4 Morgen til 7 Aften, altsaa 15 Timer hvert Døgn til en Løn af 2 Kr. 50 Øre. Dette Forhold omtalte jeg den Gang, og paaviste det urigtige i, at Staten saaledes paalagde sine Arbejdere 15 Timers Arbejde i Døgnet, saa meget mere, som man ser, at Søndagen er regnet med. Naar man nemlig ser den Sum, der er forlangt dertil, finder man, at Søndagen skal der ligeledes arbejdes 15 Timer af disse to Daglejere. Justitsministeren har forhørt sig paa Sindsygeanstalten om, hvorledes det forholder sig, og der findes under Punkt 74 aftrykt en Skrivelse fra Direktionen paa Sindsygeanstalten, en Skrivelse, som fuldstændig bekræfter det, jeg fremdrog den Gang, og endog saa yderligere gør det værre. Direktionen meddeler nemlig i denne Skrivelse, at den ikke undlader at meddele, at disse to Daglejere skulde være i Arbejde i nævnte Tid, og at der ikke er nogen Hviletid eller Ophold i Arbejdet af længere Varighed, da deres Nærvarelse og Arbejde ogsaa maa fordres i den Tid, hvori Anstaltens øvrige Arbejdsfolk have Spise- og Hviletider. Man ser altsaa her, at det er 15 Timers Arbejdsdag ud i et Køre. Ganske vist siger Direktionen samtidigt, at Arbejdet er ikke strengt. Det drejer sig om at bringe 14 Tdr. Kål fra et Rum til et andet og for den ene af Arbejderne at passe Redden og for den anden at sætte Maskinen i Gang og i øvrigt passe den. Man kan jo tvivle om, hvorvidt dette er strengt Arbejde eller ikke, men det forekommer mig, at der ikke kan tvivles om, at det er højt uforsvarligt at indespærre to Arbejdere i 15 Timer hver Dag, Søgn og Hellig, for en Dagløn af 2 Kr. 50 Øre. Det forekommer mig at være en Overanstængelse af Arbejdere, som bør paatales. Rigtigst siger Direktionen i sin Skrivelse, at de ere indelukkede i et lunt og luffet Rum. Men om saa Rummet

var aldrig saa lunt og luffet, forekommer det mig at være en betydelig Inhumanitet, som der vises, naar det virkelig fordres, at disse Mennesker skulle opholde sig indespærrede i et Rum i 15 Timer i Træk. Lunt Rum, siger man. Ja de, der have haft med Maskiner at gøre og kende den Lugt af Olje og Damp fra Maskinen, den fede Luft, som lægger sig trykkende paa Brystet i et saadant Rum, ville erkende, at det at indespærre Mennesker i et saadant Rum i 15 Timer igennem er højt uforsvarligt. Jeg tillader mig at paatale dette. Jeg ser, at Udvalget ikke har gjort nogen Indstilling om Sagen, og det vilde vel ogsaa have været vanskeligt for Udvalget under de Forhold, hvorunder vi leve, at indstille noget og sige, at vi paa dette Omraade ville give mere. Jeg fatter godt, at det er vanskeligt fra det Synspunkt, som Flektallet af Udvalget vistnok har, men jeg finder, at der er Aaledning for den ærede Minister til 3dje Behandling at stille et Ændringsforslag, hvorefter der kan antages en tredje Mand, saa at disse to Fyrbødere blive supplerede med en Mand, der gør det muligt, at de kunne saa en Fridag en Gang imellem. Det er den Henstilling, jeg vil gøre paa dette Punkt. Det Forhold, der er omtalt af de senere Talere angaaende de 23 Kopisters Lønning, har ogsaa stødt mig. Det forekommer mig i det hele, at Udvalget paa mange Omraader har knebet paa Steder, hvor der ikke burde være knebet saa haardt. Der er knebet f. Eks. paa det, jeg omtalte sidst under Indenrigsministeriet med de 1,200 Kr. til et Par underordnede Postbude, og se vi her paa Middelfartanstalten er Forholdet jo ogsaa af denne Art, om det end ikke skyldes Udvalget. Men der er mange forskellige Steder, hvor det forekommer mig, at der var fuld Grund til at yde noget mere i Løn for det Arbejde, der præsteres. Man kan ganske vist sige, at under den politiske Situation, hvorunder vi leve, skulle vi ikke fede Ministeriets Embedsmænd og i det hele gøre dem Stillingen behagelig, men jeg mener, at dette snarest bør gælde for de større Embeder og de større Lønninger. Lige overfor de smaa Embedsmænd og de smaa Bestillingsmænd og Arbejderne synes det mig, at der altid skulde tages Hensyn til det Arbejde, der bliver udført, for at